

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 1251

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 23 decembrie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
		HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
1.492. — Hotărâre pentru aprobarea Strategiei naționale privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023—2030.....	2	4.272. — Ordin al ministrului finanțelor pentru modificarea și completarea Normelor privind modul de gestionare a fondului de risc pentru întreprinderi mici și mijlocii, precum și înregistrarea în contabilitatea Trezoreriei Statului, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.595/2011	5
1.499. — Hotărâre pentru actualizarea valorii de inventar și a datelor de identificare a unor imobile aflate în aflate domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Spitalul de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota” București	3	21.981. — Ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării privind modificarea anexei la Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 3.822/2015 pentru aprobarea schemei de ajutor de stat „Finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI) și a investițiilor în CDI prin Programul operațional Competitivitate (POC)”	6
		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.382. — Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene privind modificarea Schemei de ajutor de stat pentru sprijinirea prin granturi pentru investiții în re tehnologizare acordate IMM-urilor pentru refacerea capacității de reziliență, aferentă Programului operațional Competitivitate 2014—2020, axa prioritară 4 — „Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și asupra pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei”, prioritatea de investiții 13i „Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei”, obiectivul specific 4.1 — „Consolidarea poziției pe piață a IMM-urilor afectate de pandemia de COVID-19”, acțiunea 4.1.1 „Investiții în activități productive”, aprobată prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2.096/2022	4-5	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
		Decizia nr. 52 din 28 septembrie 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)....	7-15
		ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA	
		25. — Decizie pentru completarea anexei nr. 1 la Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România nr. 3/2022 privind reglementarea activității comisiilor de specialitate ale Colegiului Medicilor din România, precum și adoptarea regulamentului de organizare și funcționare a acestora	16

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE**
pentru aprobarea Strategiei naționale
privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă
pentru perioada 2023—2030

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023—2030, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

p. Ministrul muncii și solidarității sociale,
Mădălin-Cristian Vasilcoiu,
secretar de stat

Ministrul investițiilor
și proiectelor europene,
Marcel-Ioan Boloș

Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice
și administrației,
Cseke Attila-Zoltán

Ministrul educației,
Ligia Deca

Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode

Ministrul antreprenoriatului și turismului,
Constantin-Daniel Cadariu

p. Ministrul familiei, tineretului
și egalității de șanse,
Domnica-Doina Pârcălabu,
secretar de stat

p. Ministrul cercetării, inovării
și digitalizării,
Constantin Saragea,
secretar general

p. Ministrul finanțelor,
Mihai Diaconu,
secretar de stat

București, 14 decembrie 2022.
Nr. 1.492.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1251 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru actualizarea valorii de inventar și a datelor de identificare a unor imobile aflate în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Spitalul de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota” București

Având în vedere dispozițiile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 288 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă actualizarea valorii de inventar și a datelor de identificare a unor imobile aflate în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Spitalul de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota” București, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Ministerul Afacerilor Interne, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificarea corespunzătoare a anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode
p. Ministrul finanțelor,
Mihai Diaconu,
secretar de stat

București, 14 decembrie 2022.
Nr. 1.499.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE
a imobilelor aflate în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Spitalul de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota” București pentru care se actualizează valoarea de inventar și datele de identificare

Nr. de inventar MF și codul de clasificare	Denumirea și adresa	Caracteristicile tehnice ale imobilului	Valoarea de inventar actualizată — lei —	Situția juridică		Tipul bunului
				Baza legală a majorării valorii de inventar	În administrare/ concesiune	
35892 8.25.01	50-01 Municipiul București, strada Vasile Vasilevici Stroescu nr. 29—31, sectorul 2	Suprafața construită = 1.568 mp (6 construcții C1—C6): C1 suprafață construită = 164 mp, regim de înălțime = S + P + 2; C2 suprafață construită = 562 mp, regim de înălțime = 2S + P + 6; C3 suprafață construită = 403 mp, regim de înălțime = 2S + P + 4; C4 suprafață construită = 392 mp, regim de înălțime = S + P + 6; C5 suprafață construită = 4 mp, regim de înălțime = P; C6 suprafață construită = 43 mp, regim de înălțime = S + P Suprafața desfășurată = 8.717,63 mp Suprafața teren = 2.206 mp Numărul de paturi = 383 CF: 217571	Valoare totală imobil: 82.559.287,46 Valoare construcții: 82.024.587,69 Valoare teren: 534.699,77	Proces-verbal de inventariere a activelor fixe corporale de natura terenurilor și clădirilor nr. 1.096.166/2021	În administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Spitalul de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota” CU: 4283767	Imobil
102714 8.19.01	50-07 Municipiul București	—	Valoare totală imobil: 2.005.790,83	—	În administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Spitalul de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota” CU: 4283767	Imobil

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

ORDIN

privind modificarea Schemei de ajutor de stat pentru sprijinirea prin granturi pentru investiții în re tehnologizare acordate IMM-urilor pentru refacerea capacității de reziliență, aferentă Programului operațional Competitivitate 2014—2020, axa prioritară 4 — „Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și asupra pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei”, prioritatea de investiții 13i „Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei”, obiectivul specific 4.1 — „Consolidarea poziției pe piață a IMM-urilor afectate de pandemia de COVID-19”, acțiunea 4.1.1 „Investiții în activități productive”, aprobată prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2.096/2022

Având în vedere:

— Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile secțiunii 3.13 — Sprijin pentru investiții în vederea unei redresări durabile din Comunicarea Comisiei Europene — Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19 (2020/C 112 I/01), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 4 aprilie 2020, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Programului operațional Competitivitate 2014—2020, aprobat prin Decizia de punere în aplicare C(2014)10.233, cu modificările ulterioare;

— Decizia Comisiei Europene C(2022)5.855 final din 9 august 2022 de aprobare a Schemei de ajutor de stat pentru sprijinirea prin granturi pentru investiții în re tehnologizare acordate IMM-urilor pentru refacerea capacității de reziliență;

— Comunicarea Comisiei Europene de modificare a Cadrelor temporare pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19 (2022/C 423/04), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 7 noiembrie 2022;

— Decizia Comisiei Europene C(2022)9.638/15.12.2022 de modificare a Schemei de ajutor de stat pentru sprijinirea prin granturi pentru investiții în re tehnologizare acordate IMM-urilor pentru refacerea capacității de reziliență;

— Regulamentul (UE) 2020/460 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 martie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1.301/2013, (UE) nr. 1.303/2013 și (UE) nr. 508/2014 în ceea ce privește anumite măsuri specifice menite să mobilizeze investiții în sistemele de sănătate ale statelor membre și în alte sectoare ale economiilor acestora ca reacție la epidemia de COVID-19 (Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus);

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2022 privind unele măsuri pentru acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate capacităților de prestare de servicii și re tehnologizării, în vederea refacerii capacității de reziliență, cu modificările și completările ulterioare;

— Avizul Consiliului Concurenței nr 17.038 din 22.11.2022,

ținând cont de Referatul de aprobare al Direcției generale creștere inteligentă, digitalizare din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene nr. 154.737 din 20.12.2022,

în temeiul prevederilor art. 14 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul investițiilor și proiectelor europene emite prezentul ordin.

Art. I. — Schema de ajutor de stat pentru sprijinirea prin granturi pentru investiții în re tehnologizare acordate IMM-urilor pentru refacerea capacității de reziliență, aferentă Programului operațional Competitivitate 2014—2020, axa prioritară 4 — „Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și asupra pregătirii unei redresări verzi, digitale și reziliente a

economiei”, prioritatea de investiții 13i „Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei”, obiectivul specific 4.1 „Consolidarea poziției pe piață a IMM-urilor afectate de pandemia de COVID-19”, acțiunea 4.1.1 „Investiții în activități productive”, aprobată prin Ordinul ministrului investițiilor și

proiectelor europene nr. 2.096/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 26 august 2022, se modifică și va avea următorul cuprins:

1. La articolul 5, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — (1) Schema se aplică de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data de 10 februarie 2023.”

2. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — Ajutoarele prevăzute în prezenta schemă pot fi adăugate la ajutoarele regionale pentru investiții care fac obiectul unei notificări și pot fi cumulate cu alte tipuri de ajutoare,

în condițiile specificate la punctul 20 din Cadrul temporar COVID-19. Ajutoarele acordate în temeiul Cadrului temporar de criză nu pot fi cumulate cu ajutoarele acordate în temeiul secțiunii 3.13 pentru aceleași costuri eligibile. Quantumul total al ajutoarelor nu poate depăși în niciun caz 100% din costurile eligibile. Prin urmare, se exclude cumularea cu alte instrumente de ajutor care permit acoperirea unui deficit de finanțare.”

3. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — Contractele de finanțare se vor semna până la data de 10 februarie 2023.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul investițiilor și proiectelor europene,
Csilla Hegedüs,
secretar de stat

București, 22 decembrie 2022.
Nr. 3.382.

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor privind modul de gestionare a fondului de risc pentru întreprinderi mici și mijlocii, precum și înregistrarea în contabilitatea Trezoreriei Statului, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.595/2011

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. I. — Normele privind modul de gestionare a fondului de risc pentru întreprinderi mici și mijlocii, precum și înregistrarea în contabilitatea Trezoreriei Statului, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.595/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 713 din 10 octombrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul III, punctul 7.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„7.1. Direcția generală de contabilitate publică, pe baza situațiilor primite de la Direcția generală de trezorerie și datorie publică, va scădea din evidența contabilă a Ministerului Finanțelor creanțele fiscale reprezentând valoarea de executare a garanțiilor plătite de către Ministerul Finanțelor, precum și obligațiile fiscale accesorii aferente acestora datorate de beneficiarii programelor care nu mai pot fi recuperate potrivit prevederilor legale în vigoare, datorită faptului că beneficiarii

programelor au fost radiați din registrul în care au fost înregistrați potrivit legii și nu a fost atrasă răspunderea altor persoane pentru plata obligațiilor conform legii.”

2. La capitolul III, după punctul 7.2 se introduce un nou punct, punctul 7.3, cu următorul cuprins:

„7.3. Direcția generală de contabilitate publică, pe baza situațiilor primite de la Direcția generală de trezorerie și datorie publică, va scădea din evidența contabilă a Ministerului Finanțelor debitorii la fondul de risc pentru întreprinderi mici și mijlocii existenți în sold la data intrării în vigoare a prevederilor prezentului ordin, care nu mai pot fi recuperați potrivit prevederilor legale în vigoare, datorită faptului că beneficiarii programelor au fost radiați din registrul în care au fost înregistrați potrivit legii și nu a fost atrasă răspunderea altor persoane pentru plata obligațiilor conform legii.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 16 decembrie 2022.
Nr. 4.272.

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

ORDIN**privind modificarea anexei la Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 3.822/2015 pentru aprobarea schemei de ajutor de stat „Finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI) și a investițiilor în CDI prin Programul operațional Competitivitate (POC)”**

Având în vedere:

— prevederile Programului operațional Competitivitate 2014—2020, aprobat prin Decizia de punere în aplicare C (2014)10.233, cu modificările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;

— Avizul Consiliului Concurenței nr. 18.586 din 21.12.2022,

ținând cont de Referatul de aprobare al Organismului intermediar pentru cercetare nr. 305.346 din 22.12.2022,

în temeiul prevederilor art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 371/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul cercetării, inovării și digitalizării emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 3.822/2015 pentru aprobarea schemei de ajutor de stat „Finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI) și a investițiilor în CDI prin Programul operațional Competitivitate (POC)”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 360 din 26 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — Ajutorul se acordă sub formă de granturi (asistență financiară nerambursabilă în una sau mai multe tranșe).

Contractele de finanțare vor fi încheiate cel târziu până pe 31 martie 2023.”

2. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. — Prezenta schemă intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aplică până la 31 martie 2023. Bugetul schemei este de maximum 620 milioane euro pe perioada 2015—2023, repartizat estimativ după cum urmează:

Art.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	TOTAL
14	29.610.408,43	0	28.477.826,08	0	43.906.126,07	65.056.657,22	18.000.000,00	18.000.000,00	203.051.017,80
22	25.816.894,06	1.083.370,52	0	0	13.094.313,39	0	0	0	39.994.577,97
25	8.584.608,77	7.558.539,51	15.063.669,74	8.379.195,82	115.887.931,60	67.279.356,91	27.041.456,57	17.000.000,00	266.794.758,92
26	0	0	0	0	13.094.313,39	0	0	0	13.094.313,39
27	4.949.131,44	0	0	0	0	8.500.000,00	17.728.290,57	0,00	31.177.422,01
28	877.641,20	0	0	0	35.097.995,90	2.618.836,86	4.200.000,00	2.400.000,00	45.194.473,96
29	0	0	0	0	13.474.599,09	2.618.836,86	2.200.000,00	2.400.000,00	20.693.435,95
Total	69.838.683,90	8.641.910,03	43.541.495,82	8.379.195,82	234.555.279,44	146.073.687,85	69.169.747,14	39.800.000,00	620.000.000,00”

Art. II. — Personalul Autorității de management a Programului operațional Competitivitate și al Organismului intermediar pentru cercetare va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul cercetării, inovării și digitalizării,

Ramona Moldovan,
secretar general adjunct

București, 22 decembrie 2022.
Nr. 21.981.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

**DECIZIA Nr. 52
din 28 septembrie 2022**

Dosar nr. 1.219/1/2022

Completul compus din:

Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Adina Claudia Cioflan	— judecător la Secția penală
Leontina Șerban	— judecător la Secția penală
Ioana Alina Ilie	— judecător la Secția penală
Rodica Cosma	— judecător la Secția penală
Valentin Gheorghe Chitidean	— judecător la Secția penală
Laura Mihaela Soane	— judecător la Secția penală
Adriana Ispas	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori, prin care, în baza art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *„Lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în sensul de a se stabili dacă sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.”*

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și ale art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Sedința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent în cadrul Secțiilor Unite, Elena Rosana Bota, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna Laura Mihaela Soane, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Ecaterina Nicoleta Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de către judecătorul-raportor, acesta fiind comunicat părților potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Totodată, a învederat că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5)

din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept supuse dezlegării.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, a acordat cuvântul în dezbateri.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie, având cuvântul referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Craiova, apreciind că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, având în vedere că întrebarea supusă dezlegării nu reprezintă o veritabilă problemă de drept care să necesite lămuriri.

În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a statuat că interpretarea trebuie să urmărească cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

S-a susținut că, prin raportare la principiile jurisprudențiale și la circumstanțele prezentei cauze, se constată că problema de drept ce face obiectul sesizării nu comportă nicio dificultate de interpretare.

Din modul de formulare a întrebării preliminare reiese că instanța încearcă să lămurească interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, mai exact problema ridicată de instanță vizează prezumția instituită de articolul indicat și efectul acesteia asupra elementelor de tipicitate ale infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, s-a stabilit că sintagma *„la momentul prelevării mostrelor biologice”* este neconstituțională, moment de la care Curtea Constituțională a readus în vizorul reglementării incriminarea anterioară intrării în vigoare a noului Cod penal.

Astfel, conținutul textului trebuie reinterpretat în sensul că momentul consumării infracțiunii se identifică cu momentul depistării în trafic a unui conducător auto care se află sub influența alcoolului peste limita admisă de lege sau sub influența unor substanțe psihoactive, iar această interpretare se regăsește și în jurisprudența instanței supreme.

Doamna procuror a mai arătat că, prin art. 78 alin. (2) al aceluiași act normativ, s-a instituit o prezumție legală absolută, considerându-se că rezultatele testului sau ale analizei probelor biologice recoltate reflectă starea conducătorului, a instructorului auto sau a examinatorului respectiv în momentul producerii accidentului.

De asemenea, din coroborarea dispozițiilor art. 336 din Codul penal cu cele ale art. 78 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reiese că prezumția este aplicabilă doar în ipoteza în care se produce un accident rutier.

Reprezentantul Ministerului Public a subliniat că instanța de contencios constituțional a analizat prevederile art. 78 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și a constatat că acestea sunt constituționale, întrucât sunt redactate cu suficientă precizie și claritate, de natură să permită destinatarilor legii să își conformeze conduita și să înțeleagă consecințele ce decurg din nerespectarea normelor prescrise și sunt conforme cu garanțiile dreptului la un proces echitabil.

Totodată, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului permite sistemelor juridice să utilizeze prezumții de fapt și de drept în materie penală, fără ca acestea să fie incompatibile cu prezumția de nevinovăție, cu condiția ca acestea să fie utilizate în limite rezonabile.

S-a mai arătat că prezumția instituită de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 are rolul de a scuti organul de urmărire penală de a mai proba valoarea alcoolemiei de la momentul depistării conducătorului auto care consumă alcool ulterior producerii unui accident rutier, prezumându-se că gradul de intoxicație determinat la momentul recoltării probelor biologice reflectă valoarea acestuia de la momentul conducerii vehiculului implicat în evenimentul rutier.

Sub aspectul fondului chestiunii de drept, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, instituie o prezumție legală absolută cu privire la nivelul alcoolemiei sau starea conducătorului auto la momentul producerii accidentului de circulație, conducător auto care a încălcat interdicția de a consuma alcool sau substanțe psihoactive după producerea evenimentului și până la testare, fiind întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.

Constatând că nu sunt alte întrebări de formulat din partea membrilor completului, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterea închisă, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de sesizare din 28 aprilie 2022, Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, în sensul de a se stabili dacă sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.”

II. Expunerea succintă a cauzei

Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori este investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului formulat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Baia de Aramă și inculpatul D.S.I. împotriva Sentinței penale nr. 44 din 15 iulie 2021, pronunțată de Judecătoria Baia de Aramă în Dosarul nr. 387/181/2020.

Prin sentința penală menționată s-au dispus următoarele:

În baza art. 396 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, s-a dispus achitarea inculpatului D.S.I. pentru infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau altor substanțe, prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal.

În baza art. 396 alin. (1), (2) și (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul D.S.I. la pedeapsa închisorii de 3 (trei) ani pentru săvârșirea infracțiunii de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia prevăzute de art. 338 alin. (1) din Codul penal.

În baza art. 66 alin. (1) lit. i) din Codul penal, a fost aplicată inculpatului D.S.I. pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a conduce vreun vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere pe o perioadă de 5 (cinci) ani.

În baza art. 91 alin. (1) și art. 92 din Codul penal, s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și s-a stabilit 3 (trei) ani durata termenului de supraveghere.

În baza art. 93 alin. (1) lit. a), b), c), d) și e) din Codul penal, s-a dispus ca pe durata termenului de supraveghere inculpatul D.S.I. să se supună următoarelor măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la serviciul de probațiune din cadrul Tribunalului Mehedinți, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art. 93 alin. (2) lit. a) și b) din Codul penal, s-a dispus ca inculpatul să urmeze pe durata termenului de supraveghere un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională și să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate.

În baza art. 93 alin. (3) și (4) din Codul penal, s-a dispus ca pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul D.S.I. să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 90 de zile la una din unitățile aflate în subordinea Primăriei B.A., județul M., în afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, nu poate presta această muncă.

În baza art. 94 din Codul penal, datele prevăzute la art. 93 alin. (1) lit. c)—e) din Codul penal se comunică serviciului de probațiune, iar supravegherea executării obligațiilor prevăzute la art. 93 alin. (2) lit. a) și b) și alin. (3) din Codul penal se face de serviciul de probațiune.

În baza art. 91 alin. (4) din Codul penal, s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 96 din Codul penal referitoare la revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere în cazul în care inculpatul, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege.

În baza art. 274 alin. (1) din Codul de procedură penală, a fost obligat inculpatul la plata sumei de 500 de lei, cheltuieli judiciare către stat.

În urma probatoriului administrat, prima instanță a reținut, ca stare de fapt, că la data de 24 decembrie 2018, ora 21.50, inculpatul D.S.I., deși anterior consumase băuturi alcoolice, a condus autovehiculul marca X. cu numărul de înmatriculare Y. pe DN 67D, localitatea T., județul M., accidentându-l cu partea dreaptă față a autovehiculului pe martorul S.I.N. care se deplasa pedestru pe acostamentul părții carosabile, cauzându-i leziuni ce au necesitat pentru vindecare un număr de 16—18 zile de îngrijiri medicale, inculpatul părăsind apoi locul accidentului fără

încuviințarea organelor de poliție și consumând alcool în prezența martorilor C.N.I. și P.S.N. la un bar din satul M.

Din analiza probelor biologice recoltate ulterior, respectiv potrivit Buletinului de analiză toxicologică a alcoolemiei nr. 8—9/7.01.2019 emis de Serviciul de Medicină Legală M., rezultă că inculpatul D.S.I. avea la data de 25.12.2018, ora 4.10, o alcoolemie de 1,30 g/l alcool pur în sânge, iar la data de 25.12.2018, ora 5.10, o alcoolemie de 1,15 g/l alcool pur în sânge.

Starea de fapt reținută a rezultat din coroborarea probatoriului administrat în cursul urmăririi penale cu depozițiile martorilor audiați de către instanță.

Prin declarația dată de inculpat în instanță, la data de 12 septembrie 2020, acesta a recunoscut că în seara zilei de 24 decembrie 2018 l-a lovit cu oglinda pe numitul S.I.N., sperându-se foarte tare pentru că nu l-a văzut. A declarat că a sesizat că a lovit o persoană cu mașina, însă, din cauza emoțiilor, nu a oprit, iar după producerea accidentului, de frică, a consumat băuturi alcoolice.

Din depozițiile martorilor C.N.I. și P.S.N., prima instanță a reținut că inculpatul, după ce l-a accidentat pe S.I.N., a mers la un bar din satul M. unde, în prezența altor persoane, a consumat alcool.

În ceea ce privește acuzația de săvârșire a infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau altor substanțe, prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal, prima instanță a reținut că tipicitatea infracțiunii impune ca acțiunea de conducere a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere să se realizeze de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.

Instanța a reținut că, în cauză, nu se poate stabili, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că inculpatul a condus autoturismul X. cu numărul de înmatriculare Y. pe DN 67D, localitatea T., județul M., având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge. Așa cum s-a reținut prin Decizia Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, trebuie avut în vedere că este de esența infracțiunilor de pericol faptul că acestea se consumă la momentul săvârșirii lor.

Or, în cauză, inculpatul consumând alcool și după producerea accidentului, însă înainte de recoltarea probelor biologice, așa cum rezultă din probatoriul administrat, prima instanță nu a putut fi convinsă că nivelul alcoolemiei precizat potrivit Buletinului de analiză toxicologică a alcoolemiei nr. 8—9/7.01.2019 sau pragul de 0,80 g/l alcool pur în sânge era atins la data de 24 decembrie 2018, ora 21.50, când inculpatul D.S.I. a condus autovehiculul marca X. cu numărul de înmatriculare Y. pe DN 67D, localitatea T., județul M.

Pe cale de consecință, prima instanță a reținut că în cauză nu există probe că inculpatul D.S.I. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal și în baza dispozițiilor art. 396 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală s-a dispus achitarea acestuia pentru infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau altor substanțe prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal.

Prima instanță a reținut însă că fapta inculpatului D.S.I. care la data de 24.12.2018, ora 21.50, a condus autovehiculul marca X., cu numărul de înmatriculare Y. pe DN 67D, localitatea T., județul M., accidentând cu partea dreapta față a acestuia pe martorul S.I.N. în timp ce se deplasa pedestru pe acostamentul părții carosabile, cauzându-i leziuni ce au necesitat pentru vindecare un număr de 16—18 zile de îngrijiri medicale, ulterior părăsind locul accidentului fără încuviințarea organelor de poliție, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de părăsire a locului accidentului sau de modificare ori ștergere a urmelor

acestuia, prevăzută de art. 338 alin. (1) din Codul penal, și a dispus condamnarea inculpatului pentru această infracțiune reținută prin actul de sesizare a instanței.

Împotriva Sentinței penale nr. 44 din data de 15 iulie 2021, pronunțată de Judecătoria Baia de Aramă, au declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Baia de Aramă și inculpatul D.S.I.

În ședința publică din data de 28 aprilie 2022, Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori a pus în discuția părților, din oficiu, sesizarea, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv „*Lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, în sensul de a se stabili dacă sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge*”.

Reprezentantul Ministerului Public și apărătorul inculpatului D.S.I. au arătat că sunt de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Completul de judecată care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri prealabile a reținut că, potrivit art. 78 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare, „*Conducătorului de autovehicul sau tramvai, instructorului auto atestat care se află în procesul de instruire practică a unei persoane pentru obținerea permisului de conducere, precum și examinatorului autorității competente în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere sau pentru oricare dintre categoriile ori subcategoriile acestuia, implicați într-un accident de circulație, le este interzis consumul de alcool sau de substanțe ori produse stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora după producerea evenimentului și până la testarea concentrației alcoolului în aerul expirat sau recoltarea probelor biologice*”.

Sancțiunea nerespectării acestei dispoziții legale este prevăzută de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, care instituie prezumția în sensul că rezultatele testului sau ale analizei probelor biologice recoltate reflectă starea conducătorului, a instructorului auto sau a examinatorului respectiv în momentul producerii accidentului.

Instanța de trimitere a apreciat că instituirea unei astfel de prezumții se întemeiază pe importanța și semnificația obligației stabilite în art. 78 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 195/2002, republicată, legiuitorul apreciind că este absolut necesar să interzică orice consum de alcool sau substanțe cu efecte similare, după producerea unui accident de circulație, în vederea stabilirii în condiții de maximă operativitate și cu exactitate a condițiilor producerii accidentului, respectiv a stării conducătorului auto la acel moment.

Cu toate acestea, în sistemul nostru de drept, prezumția de nevinovăție, astfel cum este reglementată prin dispozițiile art. 4 din Codul penal și art. 99 alin. (2) din Codul de procedură penală, îmbracă două coordonate: administrarea probelor și interpretarea acestora. În ceea ce privește interpretarea probelor, pentru a putea fi înlăturată prezumția de nevinovăție, este necesar să se înlătore eventualitatea, bănuielile, supozițiile, aproximațiile, pentru că atunci când infracțiunile nu sunt stabilite cu certitudine, prezumția de nevinovăție împiedică pronunțarea unei hotărâri de condamnare.

Pe de altă parte, instanța nu este ținută, în mod particular, de nicio probă, convingerea sa reprezentând corolarul esențial al puterii de apreciere a probelor, evident, numai pe baza probelor administrate în limitele legii.

Prin urmare, s-a opinat că o astfel de prezumție așa cum este cea prevăzută de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată nu poate fi considerată una absolută, vinovăția urmând a fi stabilită ca urmare a evaluării materialului probator administrat în cauză.

IV. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție: Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire la opiniile unora dintre instanțele arondate.

Într-o primă opinie se apreciază că, în situația în care conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, instructorul auto atestat care se află în procesul de instruire practică a unei persoane pentru obținerea permisului de conducere, precum și examinatorul autorității competente în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere sau pentru oricare dintre categoriile acestuia, implicați într-un accident de circulație, consumă alcool după producerea evenimentului și până la testarea concentrației alcoolului în aerul expirat, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge, față de prevederea expresă din art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată.

Această opinie a fost susținută de Curtea de Apel Suceava (opinie majoritară) și instanțele din circumscripția acesteia, Curtea de Apel Pitești, tribunalele Bistrița-Năsăud, Brăila, București, Iași, Sălaj și Vaslui, judecătoriile Babadag, Bârlad, Bistrița, Buzău, Giurgiu, Huși, Lehliu-Gară, Moinești, Oradea, Pașcani, Piatra-Neamț, Pogoanele, Rupea, Vaslui, precum și judecătoriile din circumscripțiile tribunalelor București și Sălaj.

În argumentarea opiniei exprimate s-a arătat că dispozițiile art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, conform căroră „*în situația în care nu sunt respectate dispozițiile alin. (1), se consideră că rezultatele testului sau ale analizei probelor biologice recoltate reflectă starea conducătorului, a instructorului auto sau a examinătorului respectiv în momentul producerii accidentului*”, exprimă voința legiuitorului, tocmai în raport de importanța obligației stabilite în alin. (1) al aceluiași text de lege.

În acest context, legiuitorul național a apreciat că este absolut necesar să interzică orice consum de alcool sau substanțe psihoactive după producerea unui accident de circulație, astfel că, prin art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, este avertizat în mod expres conducătorul auto cu privire la consecințele faptei interzise, precum și cu privire la prezumția care operează în cazul nerespectării acestora.

Prezumția legală instituită de acest text de lege este în sensul că alcoolemia din momentul recoltării probelor biologice reflectă alcoolemia din momentul conducerii autovehiculului de către inculpat, rațiunea prezumției legale fiind tocmai instituirea interdicției de a consuma alcool impuse persoanelor care au produs un accident.

Așa fiind, prezumția instituită de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, nu are la bază un criteriu aleatoriu și exterior conduitei făptuitorului, ci, din contră, vizează chiar activitatea acestuia, astfel că, dacă făptuitorul consumă alcool între momentul depistării în trafic și cel al recoltării propriu-zise, încălcându-se astfel obligația prevăzută de art. 78 alin. (1) din actul normativ menționat, rezultatul probelor biologice ar trebui să fie considerat ca reflectând starea persoanei în cauză din momentul producerii accidentului de circulație, fiind astfel întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.

În opinia susținută de curțile de apel Oradea, Ploiești, Târgu Mureș și instanțele din circumscripția acesteia din urmă, precum și de Judecătoria Roman s-a apreciat că art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 instituie o prezumție legală absolută cu privire la nivelul alcoolemiei sau starea conducătorului auto la momentul producerii accidentului de circulație, conducător auto care a încălcat interdicția de a consuma alcool sau substanțe psihoactive după producerea evenimentului și până la testarea concentrației alcoolului în aerul expirat sau recoltarea probelor biologice.

S-a arătat că prezumția legală instituită de textul invocat este una absolută, întrucât din redactarea acestuia nu rezultă posibilitatea de a fi înlăturată prin proba contrară.

Prin urmare, s-a concluzionat că tipicitatea faptei concrete, în raport cu prevederile art. 336 din Codul penal, se stabilește în funcție de rezultatele testului sau ale analizei probelor biologice recoltate ulterior consumului de alcool sau de substanțe psihoactive după producerea evenimentului.

Într-o altă opinie, susținută de curțile de apel București — Secția I penală, Galați, Iași, Timișoara, tribunalele Caraș-Severin, Ialomița, Teleorman, Timiș, judecătoriile Alexandria, Bolintin-Vale, Buhuși, Buftea, Caransebeș, Constanța, Iași, Moldova Nouă, Reșița, Roșiori de Vede, Timișoara, Tulcea, Turnu Măgurele și Zimnicea s-a arătat că, în interpretarea dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, în ceea ce privește îndeplinirea condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool în sânge, sub condiția coroborării cu alte mijloace de probă, fiind vorba despre o prezumție relativă, iar vinovăția urmând a fi stabilită doar ca urmare a evaluării întregului material probator administrat în cauză.

S-a apreciat că art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, instituie o prezumție legală, respectiv considerarea rezultatului testării alcoolemiei ca fiind corespondentă momentului producerii accidentului, în cazul în care conducătorul auto consumă alcool după producerea accidentului și până la testarea concentrației de alcool, prezumție ce poate conduce la întrunirea elementelor de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, prin coroborarea cu alte probe.

Astfel, s-a opinat că nu se poate dispune condamnarea unei persoane doar în temeiul acestei prezumții, în lipsa unor probe care să o completeze și care să confere judecătorului convingerea privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, astfel încât, de la caz la caz, în funcție de probatoriul administrat în fiecare cauză, instanța își poate forma convingerea întemeindu-se, pe lângă probele administrate în cauză, și pe această prezumție.

S-a arătat că dispozițiile art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au făcut obiectul controlului de constituționalitate, iar Curtea Constituțională, prin Decizia

nr. 559 din data de 14 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 22 iunie 2022, a statuat că aceste dispoziții „sunt menite să sancționeze o conduită contrară legii, în considerarea scopului ordonanței de urgență, respectiv asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private”.

O altă opinie a fost exprimată de Tribunalul Galați și instanțele din circumscripția sa, judecătoriile Beiuș, Cornetu, Năsăud, Pătârlagele, Răducăneni, Râmnicu Sărat și Videle, în sensul că nu sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal.

În susținerea acestei opinii s-a apreciat că, în ceea ce privește modul de interpretare a articolului sus-menționat, se consideră că starea conducătorului auto este cea de la momentul producerii accidentului, și nu de la momentul în care se prelevează probele biologice, ca urmare a nerespectării art. 78 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată.

V. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

Colectivul de drept penal al Facultății de Drept a Universității Babeș-Bolyai a apreciat că incidența art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 republicată, nu poate determina *de plano* întrunirea elementelor de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.

În susținerea concluziei de mai sus s-a arătat, în esență, că prin art. 90 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 (în forma anterioară datei de 1 februarie 2014) era incriminată fapta conducătorului de vehicul sau a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, ori a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a consuma alcool, produse ori substanțe stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora, după producerea unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane până la recoltarea probelor biologice ori până la testarea cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic sau până la stabilirea cu un mijloc tehnic certificat a prezenței acestora în aerul expirat.

Așadar, anterior, conduita avută în vedere de instanța de trimitere era în mod explicit sancționată penal, relevant fiind faptul că forma corespondentă temporal a art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 era aceeași.

S-a arătat că, odată cu preluarea infracțiunilor rutiere în Codul penal, conduita relevantă nu a mai fost inclusă într-o manieră explicită într-o normă de incriminare.

Potrivit opiniei exprimate, această lacună legislativă nu poate fi „acoperită” prin activarea prezumării elementului de tipicitate al îmbibației alcoolice peste limita legală, conform art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, pentru următoarele argumente:

Chiar și anterior, în condițiile unui conținut identic al art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, legiuitorul a incriminat în mod distinct conduita relevantă.

Principiul legalității incriminării nu permite „extinderea” textului de la art. 336 din Codul penal, prin activarea unei prezumții de tipicitate, în temeiul art. 78 alin. (2) din Ordonanța

de urgență a Guvernului nr. 195/2002. Destinatarul normei trebuie să cunoască cu exactitate care este conduita interzisă de lege, iar în condițiile „mixării” unui text clar sub aspectul tipicității cu o prezumție dintr-o lege extrapenală nu se poate susține că un astfel de deziderat ar putea fi atins.

S-a apreciat că interpretarea conform căreia art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, ar permite reținerea tipicității infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal și în ipoteza mai sus analizată ar contraveni indirect considerentelor cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, prin care s-a stabilit că lezarea valorii sociale protejate prin art. 336 din Codul penal are loc doar în situația în care autorul prezenta o alcoolemie peste limita legală, la momentul conducerii unui autovehicul pe drumurile publice. Pe cale de consecință, *a fortiori*, ar trebui considerată neconstituțională și soluția activării prezumției prevăzute de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, pentru a fundamenta tipicitatea infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal.

Totodată, s-a apreciat că, deși prezumția este tolerată și în cadrul procesului penal, prezumarea unei îmbibații alcoolice peste limita legală la momentul conducerii autovehiculului din faptul conex al consumului de alcool *post factum* nu are un caracter rezonabil, căci din consumul de alcool *post factum* nu poate fi dedusă într-o manieră rezonabilă depășirea limitei legale a îmbibației alcoolice la momentul conducerii autovehiculului pe drumurile publice.

În cuprinsul opiniei exprimate s-a apreciat că, dacă s-ar accepta că art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 instituie o prezumție cu incidență și în sfera dreptului penal, ar însemna că norma de incriminare rezultată [art. 336 din Codul penal „completat” cu art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată] ar avea o aplicabilitate mai largă chiar decât norma de incriminare anterioară. Astfel, art. 90 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 (forma anterioară datei de 1 februarie 2014) incrimina consumul de alcool *post factum* doar în cazul în care autorul produsese anterior un accident de circulație care avusese ca rezultat „uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane”. Pe de altă parte, raportat la conținutul art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prezumția de tipicitate ar fi incidentă în cazul consumului de alcool *post factum* dacă autorul a produs un accident de circulație, iar alcoolemia rezultată depășește limita legală. Or, conform art. 75 din același act normativ, „Accidentul de circulație este evenimentul care întrunește cumulativ următoarele condiții: a) s-a produs pe un drum deschis circulației publice ori și-a avut originea într-un asemenea loc; b) a avut ca urmare decesul, rănirea uneia sau a mai multor persoane ori avarierea a cel puțin unui vehicul sau alte pagube materiale; c) în eveniment a fost implicat cel puțin un vehicul în mișcare”.

În consecință, fapta ar fi sancționată și dacă autorul a produs un accident (fără urmarea privind vătămarea sau moartea altor persoane), a consumat ulterior alcool, rezultând o alcoolemie ce depășește limita legală, pe când, anterior datei de 1 februarie 2014, o astfel de conduită era infracțiune doar dacă consumul de alcool era subsecvent producerii unui accident de circulație care a produs uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane.

VI. Examenul jurisprudenței în materie

1. Jurisprudența națională relevantă

În materialul transmis de curțile de apel au fost identificate hotărâri judecătorești relevante pentru problema de drept ridicată în speță, soluțiile pronunțate fiind, în majoritate, în

sensul că din perspectiva interpretării și aplicării dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal.

2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

2.1.1. Referitor la deciziile obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, a fost identificată ca fiind relevantă în problema de drept analizată Decizia nr. 24 din data de 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 20 noiembrie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Prin decizia amintită s-a statuat că:

„În practica națională, subsecventă datei de 27 ianuarie 2015, problema «momentului consumării infracțiunii» prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal a fost soluționată unitar, într-o manieră ce reflectă considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014. În majoritatea hotărârilor, momentul depistării în trafic a fost reținut ca moment al săvârșirii (mai exact al epuizării) infracțiunii continue analizate, neconstatându-se controverse reale sub acest aspect.

Cât timp, în prezentarea raționamentului său juridic (paragraful 26 al deciziei), Curtea Constituțională a identificat, într-o manieră lipsită de orice echivoc, momentul «săvârșirii infracțiunii» ca fiind «cel al depistării în trafic a conducătorului vehiculului», ea a furnizat, astfel, atât autorităților cu competențe în procesul de legiferare, cât și instanțelor judecătorești toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor ce trebuie atribuite deciziei sale.»

2.1.2. Totodată, prin Decizia nr. 6 din data de 16 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 30 iunie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, s-a reținut că *„(...) identificarea conținutului constitutiv al infracțiunii deduse judecătii nu comportă o veritabilă dificultate, dacă este rezultatul unei interpretări a dispozițiilor art. 336 alin. (1) din Codul penal în lumina cunoștințelor de specialitate juridică și a experienței profesionale a magistratului, dar și în contextul considerentelor Deciziei nr. 732 din 16 decembrie 2014 a Curții Constituționale. Aceasta deoarece, la paragrafele 25—27 ale deciziei menționate, elementele de conținut constitutiv ale infracțiunii analizate sunt descrise cu o claritate ce nu lasă loc unui minim echivoc”.*

2.2. În ceea ce privește deciziile de speță, în urma documentării prealabile întocmirii prezentului raport, la nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu au fost identificate hotărâri care să conțină aspecte referitoare la problema de drept supusă dezlegării.

La nivelul completurilor de 5 judecători nu a fost identificată practică judiciară cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

3. Jurisprudența Curții Constituționale

3.1. Prin Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, Curtea Constituțională a decis că sintagma *„la momentul prelevării mostrelor biologice”* din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională, întrucât *„lipsește de previzibilitate norma de incriminare, în condițiile în care principiul respectării legilor și cel al legalității incriminării impun legiuitorului să legifereze prin texte suficiente de clare și precise pentru a putea fi aplicate, inclusiv prin asigurarea posibilității persoanelor interesate de a se conforma prescripției legale.*

(...) Condiția ca îmbibația alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge să existe la momentul prelevării mostrelor biologice plasează, astfel, consumarea infracțiunii la un moment ulterior săvârșirii ei, în condițiile în care de esența infracțiunilor de pericol este faptul că acestea se consumă la momentul săvârșirii

lor. Odată cu oprirea în trafic încetează starea de pericol pentru valorile sociale ocrotite de dispozițiile art. 336 din Codul penal, astfel încât, raportat la momentul prelevării mostrelor biologice, tragerea la răspundere penală nu se justifică. Stabilirea gradului de îmbibație alcoolică și, implicit, încadrarea în sfera ilicitului penal în funcție de momentul prelevării mostrelor biologice, care nu poate fi întotdeauna imediat următor săvârșirii faptei, constituie un criteriu aleatoriu și exterior conduitei făptuitorului în vederea tragerii la răspundere penală, în contradicție cu normele constituționale și convenționale mai sus menționate.”

3.2. Prin Decizia nr. 559 din data de 14 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 22 iunie 2022, referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, Curtea Constituțională a relevat, prin raportare la prevederile art. 78 alin. (1) al acestui act normativ, că:

„16. (...) Sancțiunea nerespectării acestei dispoziții legale este prevăzută de alin. (2) al art. 78, criticat în prezenta cauză, care instituie prezumția că rezultatele testului sau ale analizei probelor biologice recoltate reflectă starea conducătorului, a instructorului auto sau a examinatorului respectiv în momentul producerii accidentului. Este evident că instituirea unei astfel de prezumții se întemeiază pe importanța și semnificația obligației stabilite în art. 78 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, legiuitorul apreciind că este absolut necesar să interzică orice consum de alcool sau substanțe cu efecte similare după producerea unui accident de circulație, în vederea stabilirii în condiții de maximă operativitate și cu exactitate a condițiilor producerii accidentului, respectiv a stării conducătorului auto la acel moment. Prevederile criticate sunt menite să sancționeze o conduită contrară legii, în considerarea scopului ordonanței de urgență, respectiv asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private.”

VII. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VIII. **Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția judiciară**, prin concluziile formulate, a apreciat ca fiind inadmisibilă sesizarea prin care s-a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu problemei de drept menționate, considerându-se că aceasta nu reprezintă o veritabilă problemă de drept, interpretarea și aplicarea art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 fiind clare.

Din modul de formulare a întrebării preliminare reiese că problema pe care o ridică instanța vizează prezumția instituită de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, și efectul acesteia asupra elementelor de tipicitate ale infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 732 din 16 decembrie 2014 s-a stabilit că sintagma *„la momentul prelevării mostrelor biologice”* este neconstituțională, întrucât aduce atingere prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) din Constituția României referitor la principiul respectării legilor și ale art. 20 referitor la preeminența tratatelor internaționale privind drepturile omului asupra legilor interne, raportate la prevederile art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Prin această decizie s-a arătat că „Stabilirea gradului de îmbibație alcoolică și, implicit, încadrarea în sfera ilicitului penal în funcție de momentul prelevării probelor biologice, care nu poate fi întotdeauna imediat următor săvârșirii faptei, constituie un criteriu aleatoriu și exterior conduitei făptuitorului în vederea tragerii la răspundere penală, în contradicție cu normele constituționale și contravenționale mai sus menționate”.

Totodată, s-a reținut că art. 78 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 „interzice conducătorului unui autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, instructorului auto, aflat în procesul de instruire practică a unei persoane pentru obținerea permisului de conducere și examinatorului autorității competente în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, consumul de alcool sau substanțe psihoactive după producerea unui accident de circulație în care au fost implicați și până la momentul testării sau recoltării probelor biologice”.

În cazul în care persoanele enumerate mai sus încalcă această obligație, prin art. 78 alin. (2) din același act normativ s-a instituit o prezumție legală absolută, considerându-se că rezultatele testului sau ale analizei probelor biologice recoltate reflectă starea conducătorului, a instructorului auto sau examinatorului respectiv în momentul producerii accidentului.

De asemenea, din coroborarea dispozițiilor art. 336 din Codul penal cu cele ale art. 78 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reiese că prezumția este aplicabilă doar în ipoteza în care se produce un accident rutier.

Având în vedere aceste aspecte, s-a apreciat că prezumția instituită de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 are rolul de a scuti organul de urmărire penală de a mai proba valoarea alcoolemiei de la momentul depistării conducătorului vehiculului, instructorului auto sau a examinatorului care consumă alcool ulterior producerii unui accident rutier, prezumându-se că gradul de intoxicație determinat la momentul recoltării probelor biologice reflectă valoarea acestuia de la momentul conducerii vehiculului implicat în evenimentul rutier. În ipoteza în care această valoare depășește pragul de 0,80 g/l alcool pur în sânge, sunt îndeplinite condițiile de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal.

IX. Dispoziții legale incidente:

Codul penal

Art. 336 — Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe

(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care, la momentul prelevării mostrelor biologice, are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana, aflată sub influența unor substanțe psihoactive, care conduce un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.

(3) Dacă persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute în alin. (1) și alin. (2) efectuează transport public de persoane, transport de substanțe sau produse periculoase ori se află în procesul de instruire practică a unor persoane pentru obținerea permisului de conducere sau în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, privind circulația pe drumurile publice

Art. 78

(1) Conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, instructorului auto atestat care se află în procesul de instruire practică a unei persoane pentru obținerea

permisului de conducere, precum și examinatorului autorității competente în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere sau pentru oricare dintre categoriile ori subcategoriile acestuia, implicați într-un accident de circulație, le este interzis consumul de alcool sau de substanțe psihoactive după producerea evenimentului și până la testarea concentrației alcoolului în aerul expirat sau recoltarea probelor biologice.

(2) În situația în care nu sunt respectate dispozițiile alin. (1), se consideră că rezultatele testului sau ale analizei probelor biologice recoltate reflectă starea conducătorului, a instructorului auto sau a examinatorului respectiv în momentul producerii accidentului.

X. Opinia judecătorului-raportor

Judecătorul-raportor a apreciat că problema de drept este clarificată și, prin urmare, sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept este inadmisibilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Cu privire la admisibilitatea sesizării

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori, sub aspectul admisibilității acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală reține următoarele:

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

Ca urmare, admisibilitatea sesizării formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe: existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimă instanță; existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată; asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Din perspectiva condiției referitoare la existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, se verifică dacă sunt întrunite premisele de analiză ale acesteia, și anume: existența unei chestiuni de drept apte a primi o dezlegare de principiu; problema pusă în discuție trebuie să fie una veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite și, prin urmare, să prezinte un anumit nivel de dificultate; chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei, context în care noțiunea de „soluționare pe fond” trebuie înțeleasă în sens larg, incluzând nu numai problemele de drept material, ci și pe cele de drept procesual, cu condiția ca de rezolvarea acestora să depindă soluționarea pe fond a cauzei, astfel cum s-a conturat jurisprudența instanței supreme în cadrul acestui mecanism de unificare a practicii judiciare.

În speță este îndeplinită condiția referitoare la existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori fiind investită cu soluționarea apelului penal formulat

împotriva Sentinței penale nr. 44 din data de 15 iulie 2021, pronunțată de Judecătoria Baia de Aramă în Dosarul nr. 387/181/2020.

De asemenea, este îndeplinită și condiția referitoare la nestatuarea anterioară de către instanța supremă în cadrul unui mecanism de unificare a practicii judiciare asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării.

Cu privire la cerința referitoare la natura chestiunii ce poate face obiectul sesizării și la aptitudinea dezlegării date de a avea consecințe juridice directe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei se rețin următoarele:

Înțelesul sintagmei „*soluționarea pe fond a cauzei*” a fost deslușit prin Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1057 din 28 decembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, care a reținut: „(...) Așadar, numai o problemă de drept de o dificultate rezonabilă și de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite legitimează concursul dat tribunalelor și curților de apel de către instanța supremă într-o cauză pendinte. În cazul considerării ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde, dimpotrivă, la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriu-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o «procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii.»

(...) Or, intervenția instanței supreme în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală este legitimă doar atunci când tinde la clarificarea înțelesului uneia sau mai multor norme juridice ambigue sau complexe, al căror conținut ori a căror succesiune în timp poate da naștere la dificultăți rezonabile de interpretare pe cale judecătorească, afectând în final unitatea aplicării lor de către instanțele naționale.”

În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-au pronunțat soluții de respingere, ca inadmisibile, a sesizărilor pentru neîndeplinirea condiției referitoare la legătura problemei de drept ce se solicită a fi dezlegată cu soluționarea pe fond a cauzei din perspectiva existenței unei veritabile chestiuni de drept care să necesite o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În acest sens, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat: „(...) între problema de drept a cărei lămurire se solicită (indiferent dacă ea vizează o normă de drept material sau o dispoziție de drept procesual) și soluția ce urmează a fi dată de către instanță trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia instanței supreme să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii” (Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 11 din 2 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014).

Totodată, s-a constatat că „este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea în abstracto a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței, cum ar fi analiza întrunirii elementelor constitutive ale unei infracțiuni ori stabilirea încadrării juridice în cauza dedusă judecătii” (Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 14 din data de 12 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015).

„În ipoteza aprecierii ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde, dimpotrivă, la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la rezolvarea directă a unor chestiuni ce țin de situația în cauză, există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o «procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor, ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii.»” (Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 17 din 17 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 18 mai 2021).

În jurisprudența anterioară în materie s-a statuat, în mod progresiv, asupra înțelesului ce trebuie atribuit sintagmei „*chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei*”, regăsită în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală.

„S-a subliniat, sub un prim aspect, că sesizarea în procedura întrebării prealabile trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce și care ar putea da naștere mai multor soluții. Per a contrario, procedura nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială” (Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 19 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 29 iunie 2017).

În același sens sunt și considerentele Deciziei nr. 3 din 19 ianuarie 2015, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 229 din 3 aprilie 2015, din care reiese că „deși nu este menționată *expressis verbis* ca o condiție de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, este necesar ca sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să aibă ca obiect o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și care prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii”.

Raportat la considerentele anterior expuse, se apreciază că nu reprezintă o veritabilă problemă de drept chestiunea de drept asupra căreia s-a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să ofere o dezlegare de principiu.

Se constată că instanța de trimitere solicită rezolvarea următoarei chestiuni de drept: „*Lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, în sensul de a se stabili dacă sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge*”.

Dispoziția legală a fost supusă de mai multe ori controlului de constituționalitate, inclusiv prin raportare la dispozițiile art. 23 alin. (11) din Constituția României, care consacră prezumția de nevinovăție și art. 21 alin. (3) din Constituție, referitor la dreptul la un proces echitabil, Curtea Constituțională constatând că dispozițiile art. 78 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, sunt redactate cu suficientă precizie, claritate, permițând destinatarilor legii să își conformeze conduita și să înțeleagă consecințele ce decurg din nerespectarea normelor prescrise, fiind conforme cu garanțiile dreptului la un proces echitabil.

În esență, Curtea Constituțională a apreciat că prezumția legală prevăzută de art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, răspunde criteriilor constituționale de previzibilitate, principiului legalității incriminării și nu înlătură prezumția de nevinovăție.

Astfel, în considerentele Deciziei nr. 417 din 15 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 25 mai 2010, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, Curtea Constituțională a constatat că „*înstituirea unei astfel de prezumții se întemeiază pe importanța și semnificația obligației stabilite în art. 78 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, legiuitorul apreciind că este absolut necesar să interzică orice consum de alcool sau substanțe cu efecte similare după producerea unui accident de circulație, în vederea stabilirii în condiții de maximă operativitate și cu exactitate a condițiilor producerii accidentului, respectiv a stării conducătorului auto la acel moment.*”

Contrar susținerilor autorului excepției, norma criticată este menită practic să sancționeze o conduită contrară dispozițiilor legale, în considerarea scopului ordonanței, respectiv asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private. Referindu-se la regimul probelor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în jurisprudența sa, de exemplu în Cauza Salabiaku împotriva Franței, 1988, că *prezumția de nevinovăție nu este una absolută, de vreme ce în orice sistem de drept sunt operate prezumții de drept sau de fapt, iar Convenția nu le interzice în principiu, atâta timp cât statele respectă anumite limite și nu încalcă drepturile apărării. În cauză, conducătorul auto este avertizat cu privire la consecințele faptei interzise de legiuitor, acesta trebuind să cunoască dispozițiile legale care interzic consumul de alcool, substanțe ori produse stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora după producerea accidentului rutier și până la testarea concentrației alcoolului în aerul expirat sau recoltarea probelor biologice, precum și prezumția care operează în cazul nerespectării acestora. Absența unei astfel de interdicții ar*

determina, de altfel, dificultăți în stabilirea cu exactitate a stării conducătorului auto la momentul producerii accidentului, or, determinarea cât mai exactă a acestei stări este deopotrivă în interesul apărării, al organului constatator și, în esență, al respectării principiului aflării adevărului”.

Caracterul obligatoriu al considerentelor deciziilor pronunțate de instanța de contencios constituțional a fost stabilit prin Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012, în cuprinsul căreia s-a arătat că „... *puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acestea. Astfel, atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor Curții Constituționale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept”.*

Totodată, se constată că prin întrebarea adresată în vederea dezlegării unei chestiuni de drept se urmărește, de fapt, stabilirea standardului probator ce trebuie avut în vedere pentru dovedirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) din Codul penal, aspect ce nu poate face obiectul procedurii reglementate de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală.

În această privință, potrivit jurisprudenței Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că sesizarea trebuie să vizeze, în mod exclusiv, o problemă de interpretare a legii, iar fundamentul întrebării ce formează obiectul sesizării trebuie să își găsească izvorul în dispozițiile legale, și nu într-o stare de fapt, aplicarea legii la situația de fapt, astfel cum aceasta este stabilită prin probatoriul administrat, fiind atributul exclusiv al instanței investite cu soluționarea cauzei (deciziile nr. 16 din 22 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015; nr. 28 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015; nr. 31 din 19 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 19 din 11 ianuarie 2016).

Prin raportare la considerentele anterior expuse, se constată că problema de drept este clarificată, sesizarea fiind inadmisibilă atât din această perspectivă, cât și prin raportare la exigențele art. 477 alin. (1) din Codul de procedură penală.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 387/181/2020 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„*Lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în sensul de a se stabili dacă sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 336 din Codul penal, sub aspectul îndeplinirii condiției vizând existența unei îmbibații alcoolice de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.*”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 septembrie 2022.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Elena Rosana Bota

ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA

COLEGIUL MEDICILOR DIN ROMÂNIA

DECIZIE

pentru completarea anexei nr. 1 la Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România nr. 3/2022 privind reglementarea activității comisiilor de specialitate ale Colegiului Medicilor din România, precum și adoptarea regulamentului de organizare și funcționare a acestora

În temeiul art. 414 și 439 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, al art. 51 din Statutul Colegiului Medicilor din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Colegiului Medicilor din România nr. 1/2022,

Consiliul național al Colegiului Medicilor din România d e c i d e:

Art. I. — În anexa nr. 1 la Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România nr. 3/2022 privind reglementarea activității comisiilor de specialitate ale Colegiului Medicilor din România, precum și adoptarea regulamentului de organizare și funcționare a acestora, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 11 martie 2022, după punctul 27 se introduce un nou subpunct, subpunctul 27.1, cu următorul cuprins:

„27.1. Subcomisia de medicină școlară;”.

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Colegiului Medicilor din România,

Daniel Coriu

București, 25 noiembrie 2022.

Nr. 25.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

